

Motion till riksdagen 2016/17:3641

av **Fredrik Malm m.fl. (L)**

med anledning av prop. 2016/17:121 Åldersbedömning tidigare i asylprocessen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av kontaktperson under en övergångstid för dem vars ålder efter åldersbedömning skrivs upp till mellan 18 och 21 år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska kunna vända sig till Migrationsverket under asylprocessen för åldersbedömning i enskilda fall och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Liberalerna är positiva till ett regelverk som möjliggör tidiga åldersbedömningar i asylprocessen och stöder därför regeringens lagförslag som riksdagen nu har att behandla. Vår utgångspunkt är att barn måste behandlas som barn och få det stöd och den hjälp de särskilt behöver och att barn inte ska behöva bo med personer som egentligen är vuxna. I den aktuella propositionen finns dock en rad frågeställningar som Liberalerna i denna motion vill belysa närmare.

När en ung asylsökande anses vara över 18 år försvinner till stor del samhällets stöd. Till exempel försvinner rätten till god man eftersom man är myndig. Vidare flyttas unga ensamkommande från stödboende eller HVB-hem till ett asylboende för vuxna när de anses vara 18 år. Vidare görs det på kommunal nivå olika bedömningar av hur mycket stöd som unga asylsökande som bedömts som 18 år är i behov av. En del kommuner anser att asylsökande över 18 år inte alls är i behov av kommunens sociala stöd medan andra gör mer.

För en del ensamkommande kan processen från ansökan till beslut vara mycket svår. Dessa personer måste få stöd i att hantera sin oro. Här spelar skolan, socialtjänst, barn- och ungdomsmottagningar, sjukvården och organisationer en stor roll. Det är centralt att kommunernas kunskap och förutsättningar att hantera asylsökande ungdomars psykiska ohälsa kan stärkas inom socialtjänsten och att samverka mellan kommunen och

sjukvårdshuvudmännen i frågor som gäller psykisk ohälsa bland asylsökande ungdomar kan förbättras.

En del av dessa unga har ett fortsatt stort behov av samhällets stöd också efter fyllda 18 år. Vi anser att de liksom andra unga bör kunna omfattas av kommunernas särskilda ansvar för barn och unga i åldersgruppen 0–20 år. När det gäller god man ska en sådan inte förordnas till någon som är myndig. Vi vill dock öppna upp för ett system där den som varit förordnad som god man för en person vars ålder efter åldersbedömning sedan skrivs upp till mellan 18 och 21 år, under en övergångstid ska kunna fungera som den unges kontaktperson tills beslutet vunnit laga kraft, om den unge önskar detta.

En kommun som ansvarar för en ung asylsökande som uppgett att hen är under 18 år kan utifrån uppgifter som framkommer under asyltiden av olika skäl anse att det är nödvändigt med en åldersbedömning. Det kan handla om situationen på ett HVB-hem där personal och andra misstänker att det de facto bor vuxna personer eller att det finns skäl att anta att en person är yngre än vad som uppgetts. Kommunen ska då, enligt vår bedömning, kunna vända sig till Migrationsverket så att myndigheten kan överväga en åldersbedömning i det enskilda fallet.

Medicinska åldersbedömningar är i många fall viktiga för att kunna bedöma en persons ålder. Det är avgörande att ett effektivt system för medicinska åldersbedömningar, där Rättsmedicinalverket får en central roll, till slut är på plats. Det är dock olyckligt att Sverige alltför länge har varit ett av få EU-länder som inte systematiskt kunnat genomföra medicinska åldersbedömningar. Detta beror till viss del på regeringens senfärdighet i frågan, bland annat när det gäller bristen på tydliga uppdrag till Migrationsverket.

Fredrik Malm (L)

Christer Nylander (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Maria Weimer (L)

Tina Acketoft (L)

Mats Persson (L)